AH 314

2026Z18558

Antwoord van minister Van Veldhoven-van der Meer (Klimaat en Groene Groei) en de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Economische Zaken en Klimaat (ontvangen 7 oktober 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 194

1
Bent u bekend met het bericht 'Gasvoorraad deze winter niet volledig gevuld, weinig zorgen over tekort'?

Antwoord
Ja.

2
Hoe heeft het kunnen gebeuren dat de gasvoorraad op het moment van indienen nog maar net de 50% heeft bereikt?

Antwoord
Voor een belangrijk deel komt dit doordat het voor marktpartijen financieel onaantrekkelijk is. De prijzen in het injectieseizoen (de zomer) zijn dit jaar hoger dan in het stookseizoen (de winter). Omdat leveranciers verwachten aankomende winter voldoende andere middelen te hebben om gas te leveren, zoals gas dat wordt aangevoerd met pijpleidingen, LNG of gas dat uit binnenlandse productie komt, kiezen zij ervoor om op andere wijze aan hun leveringsverplichtingen te voldoen. Om de leveringszekerheid desalniettemin te borgen en aan de Europese verplichtingen te voldoen, heeft het kabinet EBN de opdracht gegeven om namens het kabinet gas op te slaan.

3
Welke problemen ziet u in deze kleine gasvoorraad? Welke gevolgen kan dit hebben op de gasprijs voor huishoudens en sectoren?

Antwoord
In de Kamerbrief van 11 september jl. is dit toegelicht.[1] Daarin geeft het kabinet aan dat de leveringszekerheid van gas aankomende winter voldoende geborgd is met een vulgraad van 93 TWh. Door de opslagactiviteiten van EBN ligt dit vuldoel nog steeds binnen bereik. Een vulgraad van 93 TWh ligt ruim boven de gemiddelde onttrekking uit de opslagen in de winter in de afgelopen jaren van 70 TWh. Daarin wordt ook aangegeven dat de huidige situatie wel kan betekenen dat gasprijzen lang(er) relatief hoog blijven. Daarnaast wordt de leveringszekerheid in Nederland, ook in de winter, niet alleen door de gasopslagen gerealiseerd, maar ook door de import via pijpleidingen en boten (LNG). Die laatste stroom is in een paar jaar flink gegroeid.

4
Kunt u in kaart brengen welke gasprijzen leiden tot welk percentage aan energiearmoede? Hoe verhoudt zich dit tot de eerdere voorspellingen aan het begin van dit jaar?

[1] Kamerstukken II 2025/2026, 29 023, nr. 726.

Antwoord
Er zijn geen directe ramingen van energiearmoede op basis van korte termijn ontwikkelingen in de gasprijs en die zijn ook lastig te maken omdat daarvoor inzicht nodig is in contracten. De meest recente gegevens zijn te vinden in de Monitor Energiearmoede, die in de zomer gepubliceerd is.[2] Hieruit blijkt dat het niveau na een daling in eerdere jaren in 2025, het meest recente jaar waarover gegevens beschikbaar zijn, stabiel gebleven is. De kabinetsreactie op de monitor is met Prinsjesdag naar de Kamer gestuurd.

5
Hoe verhouden deze voorspellingen zich tot het bedrag dat is vrijgemaakt voor de energietoeslag deze winter? Bent u het ermee eens dat dit bedrag waarschijnlijk niet meer toereikend is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
Het kabinet streeft ernaar om huishoudens weerbaar te maken tegen stijgende energieprijzen en zet in op structurele oplossingen: verduurzaming van woningen en energiebesparing. Via een Nationaal Isolatieoffensief worden woningen sneller en efficiënter verduurzaamd. Het is voor meer mensen mogelijk om geld te lenen voor verduurzaming bij het Warmtefonds. Ook wordt gezorgd voor een snelle inzet van energiefixers en blijven de verduurzamingssubsidies voor VvE’s langer beschikbaar. Daarnaast is er € 15 miljoen extra vrijgemaakt om mensen die in één van de twintig NPLV gebieden wonen te ondersteunen bij de energietransitie. Dat gebeurt bijvoorbeeld via het Energiehuis. Bij het Energiehuis kunnen bewoners en bedrijven terecht voor begrijpelijke en betrouwbare informatie, ondersteuning en ontzorging bij verduurzaming.

Deze maatregelen bieden echter niet van vandaag op morgen dé uitkomst. Het Noodfonds Energie is daarom een belangrijk noodverband, een tijdelijke aanvulling op structurele verduurzamingsmaatregelen, om mensen te helpen die moeite hebben om hun energierekening te betalen. Het kabinet heeft eerder € 193 miljoen beschikbaar gesteld voor dit fonds. Naar verwachting kunnen ongeveer een half miljoen huishoudens hiermee worden geholpen. Dat is ongeveer evenveel als het aantal huishoudens in energiearmoede volgens de meest recente cijfers van TNO.

Het Noodfonds wordt zo vormgegeven dat de steun mee-ademt met de hoogte van de energieprijzen. Komen de energieprijzen onverhoopt hoger uit, dan neemt ook de steun toe. In de zwaardere scenario’s zijn de kosten voor het Noodfonds dan ook hoger. Het principe van 'op is op' geldt dit keer niet; iedereen die aan de voorwaarden voldoet en op tijd een aanvraag indient, krijgt een tegemoetkoming.

6
Welke stappen neemt het kabinet om te voorkomen dat sectoren met een hoog gasverbruik, maar ook bijvoorbeeld sportverenigingen of buurthuizen, door een hoge gasprijs in de problemen komen?

Antwoord
Om de weerbaarheid tegen hogere energieprijzen te vergroten en de mogelijke gevolgen op korte termijn te beperken, heeft het kabinet dit voorjaar tot een pakket aan maatregelen besloten.[3] Hierbij zijn maatregelen getroffen om zowel de koopkracht te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld het reserveren van middelen voor het Noodfonds, als maatregelen om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen door met subsidie of tegen aantrekkelijke voorwaarden te investeren in een warmtepomp of isolatie. Ook zet het kabinet in op energiebesparing door

[2] Kamerstukken II 2025/2026, 29 023, nr. 724.
[3] Kamerstukken II, 2025/2026, 36 933, nr. 1.

middelen beschikbaar te maken voor het Warmtefonds, Energiefixers om mensen te helpen bij maatregelen thuis en de verhoging van de Energie Investerings Aftrek (EIA) voor bedrijven die maatregelen treffen om op hun energieverbruik te besparen.

7
Hoe gaat u voorkomen dat bepaalde bedrijven profiteren van een lage gasvoorraad en dus een hoge gasprijs?

Antwoord
Nederland heeft zelfstandig beperkte invloed op gasprijzen op de internationale groothandelsmarkt. De Europese Unie als geheel kan daar een groter effect op hebben. Daarom heeft de Europese Commissie lidstaten met gasopslagcapaciteit opgeroepen om hun vuldoel voor dit jaar met 10 procentpunt te verlagen. Zoals ik heb aangegeven in de Kamerbrief van 11 september,[4] heeft het kabinet ook gehoor gegeven aan die oproep.

8
Bent u bereid om een overwinstbelasting te heffen op deze bedrijven, mochten zij inderdaad grote winsten maken over de rug van gewone huishoudens? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
Het kabinet begrijpt het ongemak dat er mogelijk bedrijven zijn die financieel profiteren van hogere gasprijzen als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten. Vooropgesteld geldt dat de winst in Nederland van bedrijven die belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting reeds belast is. Hoe hoger de winst, hoe hoger de verschuldigde vennootschapsbelasting. De winst is uiteindelijk een uitkomst van de prijs die op de markt tot stand komt en de kosten die de onderneming maakt. Ingrijpen vermindert de prikkel voor bedrijven om te investeren. Als bedrijven verwachten dat extra winsten (al dan niet achteraf) worden afgeroomd, zullen ze minder geneigd zijn om risico’s te nemen of te investeren in nieuwe energieprojecten. Dit heeft mogelijk een negatief effect op het investeringsklimaat in Nederland terwijl het kabinet bijvoorbeeld met behulp van het "sectorakkoord Gaswinning in de energietransitie” juist investeringen aan wil trekken. Een nationale overwinstbelasting moet daarom zorgvuldig worden gewogen, temeer omdat de vormgeving juridisch niet eenvoudig is. Het kabinet heeft daarom eerder aangegeven eerst in Europees verband te willen optrekken.[5] Tot nu toe heeft de Europese Commissie geen nadere uitgebreidere analyse gedeeld. Het kabinet geeft nog steeds de voorkeur aan een Europese analyse en aanpak, waarbij er ruimte is voor de specifieke nationale omstandigheden.

9
Ziet u net ook in dat nu de gasvoorraad zo laag blijft en de situatie rond de gasmarkt waarschijnlijk blijvend instabiel is, dat het beheren en vullen van de gasreserve niet de taak zou moeten zijn van commerciële partijen maar een publieke taak zou moeten zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
De mondiale gasmarkt en de rol van Nederland daarin zijn de afgelopen jaren sterk veranderd. Het beleid van het kabinet hierop is beschreven in de Kamerbrief strategisch gasbeleid van 25 september jl.,[6] waarin uitvoerig wordt ingegaan op deze zaken.

10

---

[4] Kamerstukken II 2025/2026, 29 023, nr. 726.
[5] Kamerstukken II 2025/2026, 36 933 nr. 42.
[6] Kamerstukken II 2026/27, 29 023, nr. 2026Z19973.

Bent u bereid te overwegen om het btw-tarief op energie te verlagen van 21% naar 9% nu de gasprijs opnieuw hoog dreigt te worden en huishoudens hierdoor in financiële problemen kunnen komen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
Zoals ook aangegeven in antwoord op vraag 6 heeft het kabinet dit voorjaar tot een pakket aan maatregelen besloten. Het kabinet overweegt nu geen additionele maatregelen.

11
Kunt u deze vragen elk afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord
Ja.